

MEIDÄN KUUSIMÄKI

Sääksjärven pohjoisen päivähoitoalueen
varhaiskasvatussuunnitelma

2010-2014

ENSIASKELEET KUUSIMÄKEEN

Luet juuri Sääksjärven pohjoisen päivähoitoalueen varhaiskasvatussuunnitelmaa eli vasua ja tulet tutustumaan yhteisömme tärkeinä pitämiin ajatuksiin lapsen kasvatuksesta, hyvinvoinnista ja yhteisömme toiminnasta.

Vasussamme nyt näkyvät asiat ovat lasten, vanhempien ja meidän yhteisten kokemusten, pohdintojen ja keskustelujen tulosta. Vasumme on kuvaus tästä ajasta ja siitä, miten me varhaiskasvatusta tällä hetkellä toteutamme.

Yhdessä arjessa eläen ja toinen toisiltamme oppien kuljemme kohti vieläkin parempaa lasten maailmaa.

SISÄLTÖ

1. Meidän Kuusimäki
2. Visio
3. Toiminta-ajatus
4. Arvot
5. Yhteisömme
6. Arjen aarteet
7. Lapsen tapa toimia
8. Ympäristömme
9. Sisällölliset orientaatiot
10. Yhteistyöverkosto
11. Arviointi ja kehittäminen
12. Horisontti

1. MEIDÄN KUUSIMÄKI

Perhetupa
Säpinä

Päiväkotí
Kuusimäki

Perhe-
päivähoito

Karhumäki

Pikku-
Kuusis

2. VISIO

Lapsen elämä on tässä ja nyt, täynnä suuria tunteita, elämyksiä ja seikkailuja. Tahdomme oppia vielä paremmin kuulemaan lasta ja jakamaan hänen kanssaan nämä tunteet ja elämykset, ilot ja surut. Laadukas vuorovaikutus onkin toimintamme perusta, jota tahdomme kehittää yhä edelleen.

Tahdomme, että lapset ovat osallisia toimintamme ja ympäristömme suunnittelussa. Tavoitteenamme on yhdessä lasten kanssa luoda toimintaympäristö, joka innostaa monipuolisiin leikkeihin, antaa mielikuvitukselle siivet, haastaa luomaan omia ideoita ja toteuttamaan itseään. Lasten unelmien maailmassa jokaisella on hyvät eväät kasvaa omaksi, vahvaksi persoonakseen, kukin omalla tavallaan, ja jonakin päivänä meillä on täällä sellainen maailma.

3. TOIMINTA-AJATUS

Yhdessä kuljemme elämän kaarteita,
ilo ja leikki luo arkeemme aarteita.

4. ARVOT

Yhteisöllisyys

Me toimimme yhdessä, yhteisönä, koko päivähoitoalueemme kesken. Jokainen lapsi ja aikuinen on tärkeä, jokainen vaikuttaa yhteisön toimintaan omalla tavallaan. Yhdessä olemme sopineet yhteisömme pelisäännöt, joihin kaikki sitoutuvat. Tämä luo pohjan päivähoitoalueemme henkilökunnan yhteiselle kasvattajuudelle.

Yksilöllisyys

Kohtaamme yhteisössämme aidosti jokaisen lapsen ja aikuisen omana ainutlaatuisena itsenään. Lapsen havainnointi ja hänelle tehtävä varhaiskasvatussuunnitelma luovat pohjan lapsen yksilöllisyyden huomioimiselle toiminnassamme.

Vastuullisuus

Vastuullinen kasvattajuus tarkoittaa meille yhteistä vastuuta kasvattajina kaikista alueemme lapsista. Huolehdimme myös oman ammattitaitomme ylläpitämisestä, osallistumme omalta osaltamme kaikkien alueemme toimintaan sekä suhtaudumme arvioivasti omaan työtapaamme.

Turvallisuus

Toimintamme perustana on yhteisin pelisääntöin luotu turvallinen kasvuympäristö ja -ilma-piiri. Turvallinen, rauhallinen ja kuunteleva aikuinen ohjaa lasta ilmaisemaan kaikenlaisia tunteitaan hyväksyttävällä tavalla. Lasta ohjataan myös huolehtimaan ikätason mukaisesti omasta turvallisuudestaan.

5. YHTEISÖMME

Yhteisömme muodostavat lapset, heidän vanhempansa sekä päivähoitoalueemme henkilökunta. Jokaisella on tärkeä osa yhteisömme toiminnassa. Lapsen kohtaaminen ja aito kuuleminen ovat yhteisömme perusta, jolloin lapsi vaikuttaa omaan toimintaansa. Lapset leikkivät ja solmivat ystävyyssuhteita yli ryhmärajojen. Ovet ovat meillä aina auki yhteisön jäsenten tulla ja mennä! Lapselle tärkeät aikuiset välittävät toisistaan ja ennen kaikkea lapsesta. Kohtaamiset portilla, pihalla, eteisessä, arkisissa tapahtumissa ja tilanteissa ovat tärkeitä.

6. ARJEN AARTEET

Lapsen onni on arjessa; arjessa, jossa ei ole kiire ja on aikaa hänen omaehtoiselle leikilleen, luovuudelleen ja ihmettelylleen. Lapselle elämykset tulevat ihan tavallisessa arkipäivässä, tässä ja nyt.

Arjen jokainen hetki on mahdollisuuksia täynnä, jokainen hetki on myös oppimisen mahdollisuus. Me aikuiset vastaamme näissä arkipäiväntilanteissa hoidon, kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuudesta lapsen ja ryhmän tarpeiden mukaan.

7. LAPSEN TAPA TOIMIA

LEIKKI

”Leikki on vapaaehtoista. Leikin hauskuus perustuu spontaaniiin ja tiedostomattomaan sitoutumiseen. Leikki on nautinnollista ja tuottaa mielihyvää. Leikin vapaaehtoisuus merkitsee sitä, että siihen ryhdytään sen itsensä vuoksi. Leikin merkitys on leikki itse. Vaikka vapaaehtoisuus ja ”hyödyttömyys” ovat leikkijän kannalta luovuttamattomia ehtoja, lapsi voi luonnollisesti omaksua leikkiessään monenlaisia taitoja ja tietoja. Lapsi ei siis leiki oppiakseen mutta oppii leikkiessään.”
- Marjatta Kalliala -

Leikki sekä sisällä että ulkona on arvokkain osa arkipäivän toimintaamme. Me aikuiset takaamme leikille aikaa, rauhaa ja tilaa. Aikuiset havainnoivat leikkiä, esittävät kysymyksiä, heittelevät ideoita ilmaan sekä menevät leikkiin mukaan.

LIKKUMINEN

Liikkuminen on tärkeä osa arkeamme. Sisätiloissa peuhaaminen ja pomppiminen ovat lasten mielipuuhiä. Päiväkodin salissa lapset mielellään temppuilevat renkailla, kiipeilevät puolapuilla tai pelaavat sählyä.

Ulkona kiipeillään kivillä, juostaan, pelaillaan ja leikitään ja samalla opitaan monia uusia asioita. Talvella lasketaan mäkeä sekä harjoitellaan luistelua ja hiihtämistä. Toisinaan lähdemme seikkailemaan metsäretkelle. Seurakuntasali on käytössämme viikoittain ja salin avara tila mahdollistaa liikkumisen monin eri tavoin.

TAITEELLINEN KOKEMINEN JA ILMAISEMINEN

Taiteellinen kokeminen ja ilmaiseminen alkaa usein jo aamulla, kun lapset soittavat soittimia ja laulavat. Päivän aikana lapsilla on mahdollisuus käyttää eri materiaaleja askarrellessaan, piirtäessään ja maalatessaan. Aikuinen on mukana touhuissa, opastamassa ja kannustamassa. Monesti lapset innostuvat tekemään esityksiä lasten ja aikuisten katsottavaksi. Toisinaan lapset ovat itse katsojan roolissa tehdessämme retkiä seuraamaan erilaisia esityksiä. Ulkoiluaikaan lapset muotoilevat hiekkakakkuja ja -linnoja vallihautoineen, ja myös vesimaalaus kuuluu monen suosikkipuuhiiin.

TUTKIMINEN

Tutkiminen alkaa lapsen ihmettelystä. Se opettaa asioita kokemuksen kautta; lapset katselevat, tunnustelevat, haistelevat ja maistelevat. Ulkoa tarttuu käteen aarteita kuten keppejä, kiviä ja kukkia, joita ylpeänä esitellään aikuiselle.

Ruokapöydässä tutkitaan ruoan koostumusta ja mietitään mistä maito tulee. Toisinaan asioiden tutkimista jatketaan esimerkiksi kirjoja lukemalla yhdessä lasten kanssa, heidän innostuksensa ja kiinnostuksensa mukaan.

8. YMPÄRISTÖMME

Oppimisympäristö on siellä, missä lapsi kulloinkin toimii. Käytämme päivähoitopaikan leikki- sekä lähiympäristöemme tarjoamia monipuolisia mahdollisuuksia. Ulkoilemme paljon omalla pihallamme, usein myös läheisissä metsissä, pururadoilla sekä urheilukentällä.

Opettelemme kulkemaan paikasta toiseen ja samalla lapsen lähiympäristö tulee hänelle tutummaksi ja elinpiiri laajenee. Yhdessä opettelemme myös ympäristöstä ja tavaroista huolehtimista.

9. SISÄLLÖLLISET ORIENTAATIOT

Me aikuiset tarjoamme lapsille mahdollisuuksia monipuolisiin ja kokonaisvaltaisiin kokemuksiin, jotka antavat heille valmiuksia ja välineitä ymmärtää ja hahmottaa elämän erilaisia ilmiöitä. Kokemuksiin liittyy aineksia usein monesta eri orientaatiosta. Kokemukset saattavat olla pieniä, arjen hoitotilanteissa tapahtuvia, tai suurempia vaikkapa retkillä tapahtuvia elämyksiä.

Ilmiöiden ymmärtämisessä ja hahmottamisessa kielellä on keskeinen merkitys. Keskustelut lasten kanssa heidän elämästään ja kokemuksistaan kuuluvat jokaiseen päiväämme. Aina yhteistä puhekieltä ei kuitenkaan ole, jolloin keskustelut tapahtuvat lasten kanssa esimerkiksi kuvia ja/tai viittomia apuna käyttäen.

Lasten jokapäiväiset touhut ja niistä yhdessä käymämme keskustelut mahdollistavat heidän ajattelunsa kehittymisen. Samalla lasten tiedot ja taidot lisääntyvät. Saumattomasti hypitään vielä sisällöllisestä orientaatiosta toiseen; orientaatioiden muuttumista lapset itse eivät edes huomaa. Vuosien karttuessa ajattelu eriytyy enemmän eri osa-alueilla kunkin lapsen kehittyessä omanlaisekseen tietäjäksi ja taitajaksi.

MATEMAATTINEN

Lapset kohtaavat päivittäin ympärillään matemaattisia ilmiöitä. He laskevat montako pippuria soppalautaselta löytyi, vertaavat kummalla on lasissa enemmän maitoa ja päättelivät, ettei keinulaudassa keinuminen onnistu kun toinen on kevyempi.

Aikuiset varmistavat lapsille mahdollisuuden elää ympäristössä, jossa matemaattisen ajattelun kehittyminen on mahdollista, järjestelemällä saataville pelejä, leikkejä, ottamalla lapsia mukaan työtehtäviin sekä esittämällä kysymyksiä ja kiinnittämällä lasten huomion matemaattisiin käsitteisiin.

LUONNONTIETEELLINEN

Luonnossa liikkuminen ja retkeily ovat olennainen osa toimintaamme. Siellä ihmettelemme tuoksua, ääniä ja muita ilmiöitä. Pohdimme miten luonto vaikuttaa meihin ja me luontoon. Ennen ulkoilua lapset ja aikuiset miettivät yhdessä säänmukaista pukeutumista. Aikuisen avulla opitaan myös hahmottelemaan ajankulua; vuodenaikoja, kuukausia, viikonpäiviä ja päiväjäjestystä.

Ympäristökasvatus ja kestävä kehitys on meille tärkeää ja näkyy arjessamme eri tavoin. Lajitteemme ja kierrätämme jätteitä sekä opettelemme käyttämään vettä säästeliäästi. Päiväkodin 5-vuotiaiden muodostamassa ympäristöraadissa mietitään ja harjoitellaan koko ajan uusia tapoja huomioida ympäristöä ja säästää luontoa. Päiväkodillemme on myönnetty Vihreä lippu ja jatkamme projektia päästäksemme kestäväälle tasolle.

HISTORIALLISTA YHTEISKUNNALLINEN

Lapset tutustuvat yhteiskuntaan, suomalaiseen kulttuuriin sekä muihin kulttuureihin kasvaen ja toimien yhteisössämme. Tavat ja perinteet tulevat tutuiksi esimerkiksi erilaisissa juhlissa ja tapahtumissa. Arjen leikeissä näkyvät monenlaiset ammatit ja perhe-elämä.

Menneisyys tulee näkyväksi lapsille satujen, tarinoiden, lorujen ja laulujen kautta. Isovanhempien iltapäivässä menneisyys ja nykyisyys kohtaavat.

Kuulemastaan ja kokemastaan lapset luovat omanlaistaan kulttuuria ja tulevaisuutta. Kasvunkansiossa todentuu lapsen oma lähihistoria ja ymmärrys menneestä kehittyä.

ESTEETTINEN

Elämyksellisyys kuuluu vahvasti esteettiseen orientaatioon. Lapsi saa kaikkien aistimusten kautta monenlaisia kokemuksia ympäristöstään; tuoksuja, ääniä, kosketuksia sekä näkee kauneutta ja rumuutta, kokee harmoniaa ja kaaosta. Nämä herättävät lapsissa erilaisia tuntemuksia jännityksestä iloon, joiden kautta lapsi alkaa muodostaa omia näkemyksiään estetiikasta.

Arjessamme esteettisyys todentuu lasten oman mielikuvituksen, luovuuden ja toiminnan kautta. Lapset keksivät leikkeihinsä mitä jännittävimpiä juonenkäänteitä. Lasten maalauksissa lentävät pelottavat lohikäärmeet sekä kauniit perhoset. Lempilaulun melodia saa lapsen silmät tuikkimaan ja rytmi tempaa koko vartalon liikkeeseen. Yhdessä heittäydymme hassuttelemaan ja ilo saa kikatuksen nousemaan sydämen pohjasta saakka.

EETTINEN

Arjessa on paljon tilanteita ja tapahtumia, joissa lasten kanssa pohditaan oikeaa ja väärää, totuutta ja valhetta sekä opetellaan oikeudenmukaisuutta ja kunnioitusta.

Ryhmässä olemisen vaatii yhdessä elämisen taitoja. Anteeksipyytämistä, vuoron odottamista, jakamista, auttamista ja kuuntelemista harjoitellaan päivittäin. Tunteiden tunnistamisen ja ilmaisemisen oppiminen on perustana eettisille taidoille.

USKONNOLLIS- KATSOMUKSELLINEN

Uskontokasvatus on kulttuurisen, uskonnollisen ja katsomuksellisen perinteen välittämistä kunnioittaen lapsen perheen vakaumusta. Suuri osa uskonasioita on sellaisia, joita aikuisetkin kyselevät, pohtivat ja epäilevät. Uskontokasvatus onkin yhteistä keskustelua. Yhdessä voimme ihmetellä monia eri asioita, kuten luonnossa kukkien kasvua tai muurahaisten aherrusta, kirkkovuoden tapahtumien merkitystä tai hengellisten laulujen sanomaa. Yhteisen keskustelun myötä huomaamme, että on erilaisia tapoja uskoa ja monenlaisia näkökulmia tarkastella maailmaa.

Hiljaisuus on osa uskonnon olemusta. Hiljentymisen hetket luovat turvaa sekä läheisyyttä ihmisten välille. Rauhoittuminen auttaa lasta pysähtymään ja kuuntelemaan. Hiljaisuus antaa tilaa omille ajatuksille, pohdinnoille ja kysymyksille. Lapsella on kyky ihmetellä elämän suuria ja pieniä asioita ja näin löytää henkisyyttä arjesta.

10. YHTEISTYÖVERKOSTO

Palokunta, poliisi

Terveyskeskuspsykologi,
terveydenhoitajat, lääkärit

Tekninen toimi
(kiinteistönhoitaja)

Yksityiset terapeutit

Muu päivähoito (päivähoidon johtaja ja
sihteeri, muut päivähoitoalueet)

Huoltopalvelu (siivous-
ja ruokahuolto)

Mummun kammari

Kyynäröjärven kalastajat

Terveystoimi

Lapsiperheteimi

Perhetyön yksikkö

Seurakunta

Monitoimikeskus

Perheverstas (lapsiperheiden
kotipalvelu, perheneuvonta)

TAYS

Pii Poo

Oppilaitokset

Sivistystoimi (Sääksjärven
koulu ja kirjasto)

11. ARVIOINTI

Mitä?

Vuorovaikutus

Toimintaympäristö

Lasten vasujen toteutuminen

Kasvatuskumppanuus

Aluevasun toteutuminen

Yhteistyöverkostojen toimivuus

Miten?

Havainnointi, tiimipalaverit, itsearviointi

Havainnointi, keskustelut lasten ja aikuisten kanssa

Havainnointi, keskustelut tiimeissä ja vanhempien kanssa

Päivittäiset kohtaamiset ja vasukeskustelut vanhempien kanssa

Alueillat ja asiantuntijatiimit

Rakenteiden ja oman aktiivisuuden pohtiminen

JA KEHITTÄMINEN

12. HORISONTTISSA NÄKYY...

Tavoitteenamme on, että lapsen reppuun tulee yhteisöstämme pakattua mukaan ainakin seuraavia asioita:

- Taito elää ja olla erilaisissa yhteisöissä, taito kohdata toinen ihminen
- Taito kunnioittaa itseään ja toisia
- Taito luottaa ja uskoa itseensä terveellä tavalla
- Taito ajatella itse, muodostaa mielipiteitä
- Taito ohjata omaa toimintaansa
- Taito tunteiden tunnistamiseen ja ilmaisuun
- Taito elää muutostenkin keskellä
- Taito luovuuteen

